

Bilag 2. Grøn top-op: Liste over indsatsområder og betingelser

Under kompensationsordningen "kompensation til forarbejdningsindustrien for omsætningstab i 2021 som følge af brexit" kan ansøgere med et kompensationsbeløb over 1,5 mio. kr. ansøge om kompensation i henhold til en forhøjet kompensationsrate (også kaldet grøn top-op).¹

Udbetaling af kompensation i henhold til den forhøjede kompensationsrate er betinget af, at ansøger forpligter sig til at anvende 35 pct. af den samlede kompensation på investeringer til grøn omstilling af produktionen, der understøtter en tilpasning af ansøgers virksomhed til situationen efter brexit.

Ansøger skal udarbejde en handlingsplan, der beskriver hvilke konkrete investeringer, vedkommende vil gennemføre. Handlingsplanen skal vedlægges ansøgers ansøgning om kompensation.

Til brug for efterlevelse af betingelsen om at gennemføre investeringer i henhold til forpligtelsen, kan ansøger medregne udgifter til investeringer, der hører under en af de otte nedenstående indsatsområder, og som efterlever betingelserne for medregning. Betingelserne for at kunne medregne udgifter under den grønne top-op fremgår nederst i dette dokument.

Du kan læse mere om den grønne top-op og handlingsplanen i afsnit 7.3 i vejledningen til ordningen.

---

¹ Jf. § 17 I, stk. 5 i bekendtgørelse nr. 394 af 13. april 2023 om ændring af bekendtgørelse om administration, støtteberettigelse, regnskab, revision og kontrol m.v. i forbindelse med udbetaling af støtte fra brexittilpasningsreserven.

Liste over indsatsområder under grøn top-op²

Indsatsområde	Eksempel på tiltag	Forventet effekt	Note
1. Udskiftning af kul/olie/gas-fyr/kedel med mindre CO₂-belastende teknologi	Kulfyr -> olie/gas-fyr (helt eller delvist).	Energiforbrug stort set uændret; CO ₂ -belastning sænket 20% (olie), 40% (naturgas), 100% (biogas) på den del, der omlægges.	Se data for CO ₂ -udledning nederst i dokumentet. Gas er i denne kategori tænkt som fossil gas, dvs IKKE biogas.
	Olie/gas-fyr -> elpatron (helt eller delvist).	Energiforbrug stort set uændret; CO ₂ -belastning sænket 30% (olie) – 50%(el) på den del, der omlægges.	
	Olie/gas-fyr -> biogas (helt eller delvist).	Energiforbrug stort set uændret; CO ₂ -belastning sænket 100% på den del, der omlægges.	
	Olie/gas-fyr -> fjernvarme (helt eller delvist).	Energiforbrug stort set uændret; CO ₂ -belastning sænket 80 – 85% på den del, der omlægges til fjernvarme.	Fjernvarme er normalt ikke varm nok til procesvarme, men kan bruges til rumvarme og varmt rengøringsvand.
	Kulfyr -> eldrevet varmepumpe helt eller delvist).	Energiforbrug sænket 60-70%; CO ₂ -belastning sænket 80 - 85% på den del, der omlægges til varmepumpe.	Forudsat at det er spildvarme/gratisvarme der anvendes som kilde til varmepumpen.
	Olie/gas-fyr -> eldrevet varmepumpe (helt eller delvist).	Energiforbrug sænket 60-70%; CO ₂ -belastning sænket 75 - 80% på den del, der omlægges til varmepumpe.	Forudsat at det er spildvarme/gratisvarme der anvendes som kilde til varmepumpen.
2. Udnyttelse af spildvarme	Installation af varmevekslersystemer, hvor spildvarme fra processer udnyttes direkte til nyttevarme.	Energiforbrug og CO ₂ -belastning sænket med 90-100 % i forhold til den udnyttede energi.	90%: Fordi der kan være ekstra rør- og pumpetab.
	Installation af varmepumpe, hvor lavtemperatur spildvarme udnyttes direkte til nyttevarme, fx fjernvarme.	Effekten vil være afhængig af, hvilken varmekilde der fortrænges. Se eksempler ovenfor.	

² Denne liste, inkl. note om data, er udarbejdet af Teknologisk Institut. Fodnoter er udarbejdet af Fiskeristyrelsen.

3. Energi-effektivisering	Udskiftning af ældre køle/fryseanlæg med nyere, mere energieffektivt.	Kan formentligt reducere energiforbrug og dermed CO ₂ -belastning med 20-40%.	Dokumentation for effekt: Beregning. ³
	Udskiftning af lysstofrør med LED-belysning.	Energiforbrug og CO ₂ -belastning sænket med 50-60 %.	
	Forbedring af isolering på højtemperatur rør og komponenter.	Energiforbrug og CO ₂ belastning sænket med 25-75% i forhold til oprindeligt varmetab.	Dokumentation for effekt: Beregning. ⁴
	Udskiftning af ældre pumper med nye mere energieffektive pumper og forbedret styring fx med frekvensomformere.	Energiforbrug og CO ₂ belastning sænket med 25-75%.	Kan evt. kombineres med intelligent styring af de nye pumper til mulig opnåelse af fleksibelt elforbrug.
	Decentralisering af dampkedel-system. Ved at decentralisere dampsystemer opnås reducerede varmetab i rør. Desuden kan damptemperaturen tilpasses det lokale behov. Evt. kan damp helt undgås.	Energi- og CO ₂ -besparelse 15-25%.	Kan evt. kombineres med elektrificering af dampproduktion og/eller direkte elopvarmning samt styring til opnåelse af fleksibelt elforbrug.
4. Elektrificering	Intern transport, dvs gaffeltrucks, palleløftere og anden intern transport: Udskiftning af gas-/benzin/dieseldrevne med eldrevne.	Energiforbrug stort set uændret; CO ₂ -belastning sænket 80-85%.	Virkningsgrad for gas/benzin/dieselmotor sat til 30%.
5. Flexibelt elforbrug	Etablering af forbedret processtyring for større fleksibilitet i elforbrug.	Energiforbrug stort set uændret; CO ₂ -belastning sænket 20-60%.	Dokumentation for effekt: Fleksible forbrugere / processer. ⁵
	Etablering af energilagring for at få flere fleksible forbrugere / processer, fx batterier og/eller kulde/ varmelagring.	Energiforbrug marginalt højere; CO ₂ -belastning sænket 30-75%.	Dokumentation for effekt: Fleksible forbrugere / processer. ⁶

³ Obs. denne note er alene vejledende. Det betyder, at du på ansøgningstidspunktet ikke skal dokumentere effekten, men at du i tilfælde af fysisk kontrol kan anvende dette som dokumentation for, at investeringen fremmer en grøn omstilling af produktionen.

⁴ Se overstående fodnote.

⁵ Se overstående fodnote.

⁶ Se overstående fodnote.

6. Etablering af VE-anlæg	Etablering af lokal VE-produktion, fx solceller, vindmøller eller biogasanlæg.	Energiforbrug stort set uændret; CO ₂ -belastning sænket 40-90%.	Svært at etablere biogasanlæg alene på fiskeaffald på grund af det høje kvælstofindhold. Kan muligvis løses ved opblanding med anden kilde.
7. Vandbesparelse	Implementering af CIP-systemer i stedet for manuel rengøring.	Lavere vand, energi og kemikalie-forbrug. Mulighed for højere automatiseringsgrad. Virkningsgrad er meget afhængig af proces/anlæg, men op til 50% af vandforbruget til CIP.	
	Optimeret rengøring processer fx tankrengøring med spray-balls, mobile CIP-anlæg og rengøringsrobotter.	Reduceret vandforbrug med 20-70% af vandforbruget til rengøringsvandforbrug. Herudover spares der ligeledes på energi og kemi (CIP).	
	Optimeret drift af køletårne.	Overvågning af efterfyldning/afledning af vand gennem måling af fx konduktivitet/flow.	
	Anvendelse af havvand til fx transportvand og lager.	Vandbehandling af havvand til en kvalitet der tillader produktkontakt. 100% ferskvandsbesparelse til den pågældende delproces.	Havvand kan i mange tilfælde ikke gå i rensningsanlæg på grund af saltindhold.
	Optimeret processtyr med lavere vandforbrug fx rejepilning.	Udbytte vil være afhængig af proces. 10-90% anføres på div. producenteres markedsføringsmateriale.	
	8. Produktudnyttelse	Implementering af piggingsystem/rørgrise.	Minimere produktspild, reducere vandforbrug til rengøring, lavere belastning af spildevand. Virkningsgrad er meget afhængig af proces/anlæg.
Implementering af separationsudstyr på proces- og/eller spildevand fx flotation, membranprocesser, filtre.		Reduceret belastning af udledt spildevand samt øget udnyttelse af protein/fedt i vand (nyt/eksisterende produkt til konsum og/eller energiproduktion).	Energi/kemikalieforbrug skal holdes op mod den øgede udnyttelse (både økonomisk og miljømæssigt).
Optimeret processtyr med lavere produktspild		Udbytte vil være afhængig af proces. 3-10% anføres på div.	

	fx rejepilning, skinning.	producenters markedsføringsmateriale.	
	Optimeret og automatiseret procesudstyr med lavere produktspild f.x. røntgen/vision (AI-) støttet opskæring.	Bl.a. nøjagtig og individuel afskæring af hoved og filet. Øget udbytte til konsum. Anslået 3-10% højere udbytte.	
	Udstyr til øget udnyttelse af fiskeafskær og skrog til konsum, f.x. udstyr til separering og strukturering af B-mince, f.x. PowerHeater.	8-14% øget udbytte til konsum af landet vægt af hvidfisk ved separering af kød fra skrog. Dvs. 8-14% reduktion af de 40%-45% spild af landet vægt i dag.	B-mince er den blodbelastede rødlige fraktion der ikke kan anvendes til fiskefrikadeller o.l. Ved strukturering skabes et nyt fiskekødsprodukt med mange anvendelsesmuligheder.
	Udstyr der separerer værdifulde komponenter f.x. proteiner, fedt, mv. fra rene sidestrømme.	Øget udbytte til konsum eller anden merværdi fra råvaren fra sidestrømme der i dag går til foder o.l. Anslået 1-5% øget vægt udbytte, men væsentligst er værditilvæksten.	
	Udstyr til superkøling (-1 til -2°C) for forbedret holdbarhed og kvalitet.	Længere holdbarhed mindsker spild og erstatter køling i smeltende is i polystyrenkasser. Grøn effekt antages væsentligst at komme fra det mindskede spild.	
	Automatisering og robotløsninger til kvalitetssortering og pakning.	Optimal udnyttelse af forskellige råvarekvaliteter.	

Data for CO₂-belastning (primært Energistyrelsens Håndbog for Energikonsulenter):

- Kul: brændværdi 7,36 kWh/kg; 0,342 kg CO₂/kWh.
- Naturgas: brændværdi 11 kWh/m³; 2,245 kg CO₂/m³; 0,204 kg CO₂/kWh
- LPG: brændværdi 12,8 kWh/kg; 0,234 kg CO₂/kWh
- Fuelolie: brændværdi 11,3 kWh/kg; 0,281 kg CO₂/kWh
- El: 0,14 kg CO₂/ kWh (<https://energinet.dk/Om-nyheder/Nyheder/2022/01/19/CO2-udledning/>)
- Fjernvarme: Kan variere en del; data fra Kredsløb er f.eks. 0,0468 kg CO₂/kWh, mens HOFOR oplyser 0,0345 kg CO₂/kWh; begge for 2021.
- Biogas: Rent politisk anses biogas for at være CO₂ neutralt, dvs 0 kg CO₂/kWh. En del forskere er uenige, men det har ikke været muligt at finde andre tal, der er troværdige/dokumenterede.
- For eldrevne varmepumper antages en COP-faktor (COP = leveret varme / elforbrug) på 3. Denne faktor kan variere afhængigt af den ønskede max-temperatur og den anvendte varmekilde.

Betingelser for medregning af udgifter til investeringer under grøn top-op:

- 1) I handlingsplanen kan der kun medregnes udgifter til investeringer til grøn omstilling af produktionen, der understøtter en tilpasning af ansøgers virksomhed til situationen efter brexit. Investeringen skal høre ind under en af overstående indsatsområder og være relateret til fiskeforarbejdning eller fiskeengroshandel.
- 2) Handlingsplanen skal være udfyldt med alle nødvendige oplysninger og erklæringer.
- 3) Der kan medregnes udgifter til investeringer, der afholdes i perioden 1. januar 2021 til 31. december 2024.
- 4) Det er ansøgers ansvar at kunne godtgøre, at de gennemførte investeringer fremmer en grøn omstilling/tilpasning af vedkommendes virksomhed, f.eks. i tilfælde af efterfølgende fysisk kontrol. Dette gælder i mindst 5 år fra den 30. september 2024.
- 5) For hver enkelt investering skal den afholdte udgifts rigtighed kunne dokumenteres i tilfælde af fysisk kontrol. Dette kan eksempelvis ske via en særskilt faktura eller anden troværdig dokumentation.

Et tilbud kan ikke dokumentere rigtigheden af en afholdt udgift. Ligeledes kan en faktura, hvor der indgår flere udgiftsposter til én samlet pris ikke dokumentere rigtigheden af udgiften for en given investering.

Derimod kan kombinationen af et tilbud, der viser investeringens specifikke pris, og en samlet faktura, der viser den faktisk afholdte udgift i overensstemmelse med tilbuddet, anses som troværdig dokumentation for prisens rigtighed.

Hvis en investerings særskilte udgift ikke kan dokumenteres, kan udgiften ikke medregnes under grøn top-op.

- 6) For at sikre rigtigheden af prisen, kan der kun medregnes udgifter til investeringer, der er afholdt ved virksomheder, der er uafhængige af ansøger. Ved indgivelsen af handlingsplanen skal ansøger erklære, at der kun medregnes udgifter til investeringer, der er eller vil blive afholdt ved virksomheder, der er uafhængige af ansøger.

Eksempel på parter, som altid anses for interesseforbundne/afhængige, er:

- Ægtefæller eller anden familie, hvor den ene er støttemodtager, og den anden driver den virksomhed, der leverer varen eller tjenesteydelser til projektet.
- Virksomheder ejet af sammen person.
- En virksomhed, der ejer en anden virksomhed (fx moder- og datterselskab).
- Øvrige koncernforbundne virksomheder.

- 7) Der kan i rimeligt omfang medregnes nødvendige udgifter til installationer o.l. Der kan maksimalt medregnes nødvendige udgifter, der svarer til 25 pct. af den

samlede udgift for den pågældende investering. De nødvendige udgifter skal kunne dokumenteres og kan ikke indgå som en samlet pris i en faktura e.l.

- 8) Der kan kun medregnes udgifter til investeringer, der ligger ud over, hvad der på anskaffelsestidspunktet er påkrævet i forhold til gældende regulering.
- 9) Der kan ikke medregnes udgifter til almindelig drift, konsulentbistand, rådgivning eller lignende. Eventuelle udgifter hertil skal afholdes af ansøger selv.
- 10) Der kan ikke medregnes udgifter til investeringer, der anses som ikkestøtteberettigede i medfør af artikel 13 i forordning (EU) nr. 2021/1139.

Under EHFAF omfatter ikkestøtteberettigede operationer og udgifter følgende:

- Operationer, der forøger et fiskerfartøjs fiskerikapacitet, medmindre andet er fastsat i artikel 19.
- Erhvervelse af udstyr, der øger et fiskerfartøjs evne til at spore fisk.
- Bygning, erhvervelse eller indførsel af fiskerfartøjer, medmindre andet er fastsat i artikel 17.
- Overførsel eller omflagning af fiskerfartøjer til tredjelande, herunder gennem oprettelse af joint ventures med partnere i tredjelande.
- Midlertidigt eller endeligt ophør med fiskeriaktiviteter, medmindre andet er fastsat i artikel 20 og 21.
- Undersøgende fiskeri.
- Overførsel af en virksomheds ejerskab.
- Direkte udsætning, medmindre det udtrykkeligt er en genudsætningsforanstaltning eller andre bevaringsforanstaltninger i en EU-retsakt eller i tilfælde af forsøg med udsætning.
- Bygning af nye havne eller nye auktionshaller med undtagelse af nye landingssteder.
- Markedsinterventionsmekanismer, der sigter mod en midlertidig eller endelig tilbagetrækning af fiskevarer eller akvakulturprodukter fra markedet med det formål at begrænse udbuddet for at undgå prisfald eller for at presse priserne op, medmindre andet er fastsat i artikel 26, stk. 2.
- Investeringer ombord på fiskerfartøjer, der er nødvendige for at opfylde kravene i henhold til gældende EU-ret på tidspunktet for indgivelse af ansøgningen om støtte.
- Investeringer ombord på fiskerfartøjer, der har udført fiskeriaktiviteter i mindre end 60 dage i de to kalenderår, der går forud for det år, hvor støtteansøgningen blev indgivet.
- Udskiftning eller modernisering af en hoved- eller hjælpemotor på et fiskerfartøj, medmindre andet er fastsat i artikel 18.